

26.10.2011

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta

Asia: HE 59/2011 vp valtion talousarvioksi vuodelle 2012 ja

VNS 1/2011 vp valtiontalouden tarkistetuista kehyksistä vuosille 2012-2015

Suomen Akatemian tutkimusrahan määrä

Hallituksen esityksessä valtion talousarvioksi vuodelle 2012 Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen myöntämisvaltuutta (282 250 000 euroa) esitetään vähennettäväksi yli 32 miljoonalla eurolla (mom. 29.40.51 ja mom. 29.40.53). Tämä merkitsee noin 12,75 prosentin vähennystä Akatemian myöntövaltuuteen. Valtiontalouden kehyspäätöksessä vuosille 2012-2015 todetaan, että Suomen Akatemian tutkimusmäärärahan taso laskee vuoteen 2015 mennessä noin 34 miljoonalla eurolla. Tämä on valitettava muutos yli 15 vuotta jatkuneeseen Suomen tiedepolitiikan linjaan, jonka mukaisesti tieteellistä tutkimusta on rahoitettu ja näin rakennettu Suomesta korkeatasoisen tutkimusosaamisen maa.

Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen pienentämisellä on useita kielteisiä seurauksia:

- 1) Kilpailu tutkimusrahasta kiristyy entisestään. Jo nykyisellään Akatemia voi myöntää rahoitusta alle 20 %:lle hakijoista.
- 2) Suomen Akatemian mahdollisuus rahoittaa korkeatasoisia hankkeita vähenee ja yhä enemmän erinomaisia hankkeita jää ilman rahoitusta. Laskennallisesti tämä merkitsee, että yli 60 uutta akatemiahanketta jää käynnistymättä, jos koko leikkaus kohdistetaan akatemiahankkeisiin. Tämä tarkoittaa, että hankkeita käynnistyy kolmasosan nykytasoa vähemmän.
- 3) Yliopistoissa tehtävän tutkimustyön määrä supistuu, koska yli 80 % Suomen Akatemian tutkimusrahoituksesta myönnetään yliopistoissa työskenteleville tutkijoille.
- 4) Supistuvat rahoitusmahdollisuudet johtavat myös mitä ilmeisimmin tutkijoiden lisääntyvään työttömyyteen.

Tutkimusinfrastruktuurien rahoittaminen

Suomen Akatemia pitää tiederahoituksen tärkeimpänä kehittämiskohteena tutkimuksen infrastruktuurien rahoitusohjelmaa. Tämän toteutuminen pääsee alulle, kun talousarviossa on uusi momentti tutkimuksen infrastruktuureille. Valtiontalouden kehyksiä koskevassa päätöksessä todetaan varauduttavan tutkimusinfrastruktuurien 8,5 miljoonan euron lisärahoitukseen vuodesta 2012; tästä rahoituksesta opetus- ja kulttuuriministeriön osuus vuonna 2012 on 4 milj. euroa, 5 milj. euroa vuonna 2013 ja 8,5 miljoonaa euroa vuosina 2014 ja 2015.

Vuoden 2012 talousarvioesityksessä Suomen Akatemialle on yhteensä 6 863 000 euroa määrärahaa eräiden kansallisen tiekartan mukaisten tutkimusinfrastruktuuri-hankkeiden rahoittamiseen, ICOS ja biotieteiden hankekokonaisuus, sekä pohjoismaisen laskentaverkon

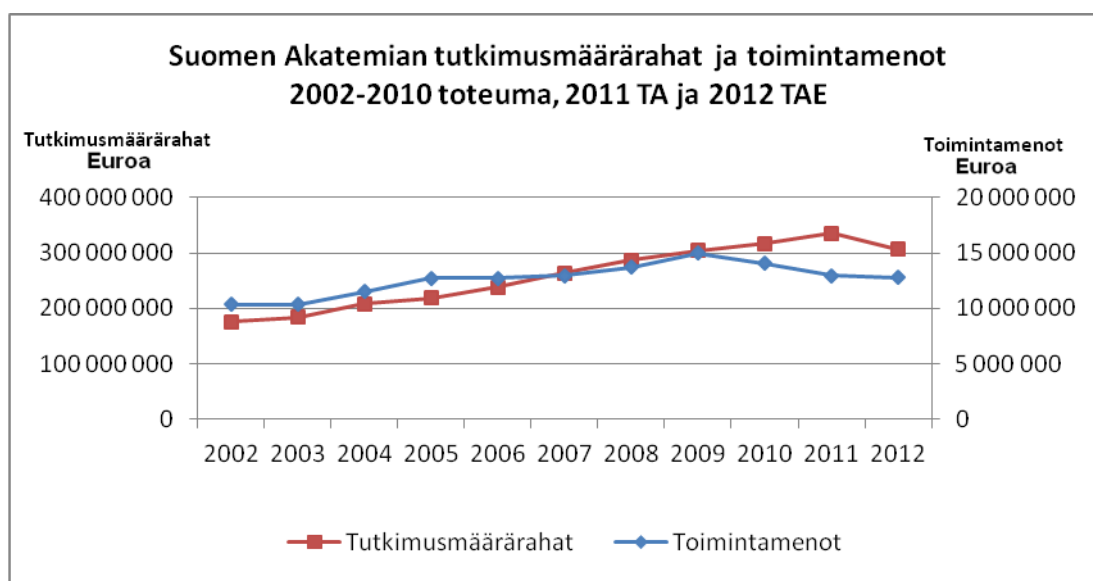
NDGF:n rahoittamiseen (mom. 29.40.51 ja 29.40.53). On laadittu tiekartta. Nyt tarvitaan sen pikainen toteutus. Momentin rahoitus antaa mahdollisuuden alkuun. Riittävä rahoitustaso olisi 30 – 40 miljoonaa euroa vuosittain vuosina 2012 - 2015.

Akatemian toimintamäärärahat ja valtion tuottavuusohjelma

Vuonna 2010 Suomen Akatemian toteutuneet toimintamenot olivat 14 miljoonaa euroa. Vuonna 2011 toimintamenobudjetti on 14,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 talousarviossa Akatemialle esitetty 12 806 000 euron toimintamääräraha on selvästi riittämätön. Myös vuosina 2010 ja 2011 toimintamenoissa on ollut merkittävä vajaus, mutta se on voitu kattaa ns. siirtävistä eristä.

Suomen Akatemia on joutunut vähentämään henkilöstönsä lukumäärää valtion tuottavuusohjelman tavoitteiden mukaisesti 20 henkilötyövuodella vuosina 2006-2011. Samanaikaisesti tehtävät monipuolistuvat ja käyvät entistä vaativammiksi, kun tieteen merkitys kasvaa ja kansainväliset tehtävät merkittävästi lisääntyvät. Selvitäkseen tästä erittäin haasteellisesta tilanteesta Suomen Akatemia priorisoi tehtäviään ja pyrkii sopeuttamaan toimintansa vähenevään henkilöstömäärään. Tämä voimavarojen pieneneminen muodostaa kriittisen riskitekijän Suomen Akatemian toiminnalle.

Viimeaikaisissa Suomea koskeneissa tutkimus- ja innovaatiopoliittisissa selvityksissä on korostunut Suomen tieteen ja tutkimuksen vähäinen kansainvälisyys verrattuna muihin kehittyneisiin maihin. Kansainvälisyyden vahvistamiseksi Akatemia pyrkii jatkossakin saamaan johtavia rooleja uusissa EU:n tutkijaverkostoissa ja hankkimaan niille EU-rahoitusta. Tämä on hyvin työvaltaista ja aikaa vaativaa toimintaa. Suomen Akatemian mahdollisuudet Suomen tiedejärjestelmän kansainvälistämiseksi pitää turvata ja lopettaa voimavarojen jatkuva supistaminen.

SUOMEN AKATEMIA

Suomen Akatemia korostaa, että panostukset tutkimukseen ja tieteen edistämiseen eivät ole kulueriä vaan investointeja tulevaisuuteemme. Tieteellinen tutkimus, laaja tutkijakunta ja tutkijoiden ja yritysten yhteistyö ovat koko suomalaisen yhteiskunnan kilpailukyvyn kivijalka ja perusta. Niiden tuottaman tiedon, luovuuden ja osaamisen ansiosta olemme valmiimpia nostamaan tuottavuutta ja kohtaamaan niin näkyvissä olevat kuin myös odottamattomat haasteet. Ilman korkeatasoista tieteellistä tutkimusta sekä tämän tiedon varassa koulutettuja asiantuntijoita ei voi myöskään olla sille rakentuvia innovaatioita.

Markku Mattila
Pääjohtaja